

חשיבות הבגדים דף ט' ע"א

מבוא

בדף ט' ע"א [עמ' 76] נאמר בגמרא "בודקין למזונות ואין בודקין לכסות", כלומר שהבגדים דחופים יותר מהאוכל. בהזדמנות זאת אפשר לעשות הפעלה על הבגדים ומקומם סביב הסיפור "בן המלך והעני", שתקציר חלקו הראשון מצורף להלן. אפשר לקיים הפעלה זאת כהפעלת פתיחה לפני לימוד הסוגיה ואח"כ ללמוד לאור זאת את הסוגיה או כהפעלה אחרי הלימוד.

קראו את הסיפור בכיתה וקיימו דיון בעזרת השאלות הבאות:

- הזמינו תגובות חופשיות מהתלמידים.
- שאלו, מה יוצר את ההבחנה בין העני לבן המלך?
- שאלו את התלמידים האם הם יכולים להביא דוגמאות מהמציאות היומיומית להבחנה זו?
- בקשו מהתלמידים לחשוב: האם ראוי לבחון בני אדם על פי בגדיהם? מה הנימוקים?

לבסוף, אפשר להוביל את הדיון גם לעניין התלבושת האחידה בבית הספר ומטרותיה.

בן המלך והעני - על-פי סיפורו של מארק טוויין

ביום סתיו אחד לפני מאה שנים נולדו באנגליה שני ילדים. טום קנטי נולד למשפחה ענייה ואילו אדוארד נולד למשפחת המלוכה העשירה. שנים חלפו והשניים גדלו והיו לנערים. ום חי את חייו בשכונת עוני בלונדון. הוא סבל מרעב מתמיד ולבש בגדים בלויים וקרועים. כדי לסייע למשפחתו קיבץ נדבות ליד כיכר העיר. בלילות היה נוהג לשכב על מצע קש עלוב ולדמיין לעצמו את החיים בארמון המלוכה. תשוקה אחת היתה בליבו: להיות בן-מלך ליום אחד. יום אחד, עת שוטט בעיר כדי לקבץ נדבות למחייתו, הגיע טום עד שער הארמון. מעבר לגדר הבחין בנער הלבוש בגדי פאר, והבין כי זהו הנסיך בן גילו, אדוארד.

טום קירב את פניו לגדר כדי לחזות מקרוב בבן המלך. חייל ממשמר המלוכה הבחין בטום מייד, תפס אותו ביד גסה והשליכו לארץ. כשראה זאת הנסיך אדוארד מבעד לגדר נזף בחייל וקרא לעברו: "איך אתה מעז לפגוע כך בנער עני?"

אדוארד ציווה על עבדיו להכניס את טום אל הארמון וכיבד אותו בארוחה מפוארת. בארוחה ביקש אדוארד כי טום יספר לו על אורח חייו בשכונה. לאחר ששמע את סיפורו אמר הנסיך: "הלואי ויכולתי ללבוש בגדים כמו שלך, לחלוץ נעליי, להתפלש בבוץ רק פעם אחת, בלי שיכעסו עליי, בלי שיגערו בי".

"אילו יכולתי, הייתי רוצה להתלבש פעם אחת כמוך, אפילו ליום אחד..." אמר טום בביישנות. "באמת?", שאל אדוארד, "היית רוצה בכך?". אם כך, פשוט את סחבותיך ולבש את בגדיי!", נהנה איש מבגדי רעהו ונצא יחד לסיבוב קצר בגן הארמון.

כעבור דקה פרצו שניהם בצחוק מול הראי – בן המלך בבגדי עני ובן העני בבגדי מלך. לבסוף אמר אדוארד לטום: "ראה כמה אנו דומים. לשנינו צבע שיער חום בהיר, עיניים ירוקות, ואנו כמעט באותו גובה". "כמו תאומים", הוסיף טום.

"כשאני לבוש בבגדיך אני יכול להזדהות עם ההרגשה שהיתה לך כאשר הפיל אותך החייל. זה היה מעשה אכזרי". טום ואדוארד יצאו אל הגן, שם פגש בהם חייל משמר רחב-כתפיים ובעל-כרס. "קבצן חוצפן!" צעק החייל לעברו של אדוארד הלבוש סחבות. "אני בן מלך!" קרא ג'ו לעברו, "אתה תיתלה על עץ, על שהעזת להרים עלי יד!".

"הסתלק מהארמון, ברנש מטורף!", צעק החייל הבריון והדף אותו אל מחוץ לחצר הארמון.